

**LOKALE AFSPRAKENNOTA VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE
INZAKE ARTIKEL 19 VAN HET UITVOERINGSBESLUIT HOUDENDE
FLANKERENDE EN STIMULERENDE MAATREGELEN TER BEVORDERING VAN
DE PARTICIPATIE IN CULTUUR, JEUGDWERK EN SPORT**

Artikel 19 van het uitvoeringsbesluit bepaalt:

‘ Vanuit de overweging dat de subsidieaanvraag niet mag leiden tot bijkomende administratieve lasten die niet evenredig zijn met het beoogde doel, kan de gemeente, het samenwerkingsverband van gemeenten of de Vlaamse Gemeenschapscommissie de afsprakennota zeer beknopt houden en beperken tot de hoofdlijnen.

§2. De afsprakennota beschrijft op kernachtige wijze:

1° op welke manier de gemeente, het samenwerkingsverband van gemeenten of de Vlaamse Gemeenschapscommissie de subsidies zal aanwenden voor de financiering van de deelname door personen in armoede aan vrijetijdsinitiatieven, -activiteiten en –verenigingen, en voor de ondersteuning en financiering van social-profitinitiatieven van of voor personen in armoede op sportief, jeugdwerk- of cultureel vlak;

2° welke partners op welke manier werden betrokken bij de opmaak van de nota en betrokken zullen worden bij de voortgangscntrole en uitvoering.’

De volgende tekst is de afsprakennota opgesteld in toepassing van artikel 22 van het decreet en in uitvoering van artikel 19 van het bijhorende besluit.

1. SITUERING EN BELEID

Brussel bevestigt haar complexe realiteit dag na dag. Het is meervoudige hoofdstad met sociaal-economisch een verstrekkende dualisering. Rijkdom en armoede staan er schouder aan schouder, weliswaar niet als bondgenoten. Het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn van Brussel-Hoofdstad stelt jaarlijks een Armoederapport op. In deze rapporten beschrijft men de recente evolutie van de armoede in het Brussels Gewest. Hieruit blijkt dat een groot aandeel van de Brusselaars in financiële moeilijkheden leeft. Het gewest is één van de rijkste van Europa, maar het gemiddeld inkomen van de Brusselaar ligt tien procent onder het nationaal gemiddelde. De 10% hoogste belastingsaangiften zijn goed voor 35 % van het totaal belastbaar inkomen. Het gemiddeld inkomen per aangifte is twee maal lager in de armste gemeente in vergelijking met de rijkste gemeente. Veertig procent van de bevolking leeft in kansarme buurten. Meer dan één op vier Brusselaars moet zien rond te komen met een inkomen onder de armoederisicogrens. De belangrijkste oorzaak van deze financiële kwetsbaarheid moet gezocht worden in het hoge aantal Brusselaars dat geen inkomen heeft uit arbeid. Ongeveer 30.000 Brusselse huishoudens zijn aangewezen op een leefloon of equivalent, meer dan 90.000 Brusselaars ontvangen een werkloosheidsuitkering en 11.500 ouderen ontvangen een inkomensgarantie

voor ouderen. Deze uitkeringen zijn te laag en bieden onvoldoende bescherming. De evolutie in de Brusselse cijfers wijzen op een nog toenemende kloof tussen rijk en arm. Door de crisis neemt, sinds de tweede jaarhelft van 2008, het aantal leefloongerechtigden gevoelig toe. Het doorbreken van deze neerwaartse spiraal is een van de belangrijkste uitdagingen voor het beleid. De inschakeling op de arbeidsmarkt blijft zeer moeilijk verlopen. De tewerkstellingsgraad blijft ondermaats in vergelijking met de Vlaanderen en zelfs Wallonië. Vooral jonge mensen worden hierdoor getroffen. De crisis heeft deze situatie nog sterk verslechterd. Opvallend is ook de lange duurtijd van de werkloosheid. Vooral het lage opleidingsniveau blijkt een belangrijke drempel om werk te vinden in het Brussels Gewest. De verschillen in opleidingsniveau blijven schrijnend. Ongeveer 44 % van de jongere werklozen in Brussel heeft de school vroegtijdig verlaten. Deze situatie is onrustwekkend omdat recente cijfers duidelijk aantonen dat het aandeel kinderen en jongeren in Brussel stijgt.

Ook de diversiteit van de Brusselse bevolking vertoont een opwaartse trend. Nieuwkomers, nieuwe Belgen, ex-pats, autochtonen en allochtonen zoeken en een plaats in de Brusselse samenleving. Een belangrijk deel van deze nieuwkomers leeft in preciaire situaties. Kennismaken met en deelname aan de samenleving vergt extra inspanningen van de beleidsinstellingen.

Als hoofdstad toont Brussel een rijk en breed pallet van vrijetijdsactiviteiten. Sport, cultuur, erfgoed, festivals, podia, verenigingsleven, jeugdwerk, kinderactiviteiten worden in het ganse gewest vlot aangeboden. In het Vrijetijdsbeleid van de Vlaamse Gemeenschapscommissie is participatie een belangrijk uitgangspunt. Vanuit dit oogmerk is de Vlaamse Gemeenschapscommissie dan ook ingegaan op de nieuwe beleidsmogelijkheden geschapen door het participatiedecreet en er werd een eerste afsprakennota ingediend voor de periode 2009-2010. Ook voor de volgende decretaal voorziene periode van 2011-2013 willen we een afsprakennota indienen. In de beleidsnota Cultuur, Jeugd, Sport 2009-2014 wordt er uitgebreid ingegaan op het verdiepen, vernieuwen, verbinden en verankeren van een beleid dat aandacht heeft voor de toenemende dualisering en diversiteit binnen Brussel. Financiële kwetsbaarheid heeft gevolgen op tal van domeinen van het dagelijks leven. Binnen het eigen beleidsdomein zijn er mogelijkheden om te investeren in een grotere vrijetijdsparticipatie van mensen in kansarmoede met de nadruk op jongeren, kinderen, preciaire gezinsvormen en nieuwkomers. Het participatiedecreet is een nieuwe hefboom om een lokaal netwerk te realiseren, slimme oriëntaties mee te ondersteunen, nieuwe methodieken aan te reiken en te implementeren. Verschillende studies wijzen uit dat vrijetijdsparticipatie een emancipatorische impact heeft op het functioneren van mensen in armoede in een breder maatschappelijk perspectief. Bovendien biedt het regelmatige deelnemen aan mensen mogelijkheden om expressief en creatief andere registers aan te snijden en de vicieuze cirkel van armoede, een beperkt zelfvertrouwen, maatschappelijke vereenzaming, e.d. te doorbreken. Meer participatie van wie vandaag niet op weinig participeert, betekent de dominante cultuur openbreken en verruimen. We moeten de participatiekansen verhogen door de diversiteit van verschillende waardepatronen te erkennen. Verschillende kansengroepen vereisen een begeleiding en toeleiding naar actieve participatie op maat en op hun eigen ritme. In het licht van de demografische evolutie liggen er beleidsaccenten op de diversiteit en de sociaal-economische achterstelling van heel wat kinderen en jongeren. In de periode 2010-2013 wensen we ook in te zetten op de vrijetijdsbeleving van kinderen en jongeren met een functiebeperking.

In de voorbereidende vergaderingen en consultaties voor het opstellen van de afsprakennota hebben de gesprekspartners gevraagd dat het beleid zich zou bezighouden met het zoeken, duiden, bestrijden en slechten van specifieke participatiedrempels of elementen van uitsluiting of achterstelling. In het uittekenen van een beleid en de acties is het belangrijk dat het evenwicht tussen elementen van algemene, generieke aard en bijzondere, specifieke maatregelen goed wordt bewaakt. Beide elementen vragen permanente, duurzame aandacht. Voorwaarde voor een uitgebalanceerd palet van maatregelen is een grondige kennis van en vertrouwdheid met de kansengroepen en dat deze groepen zoveel mogelijk rechtstreeks worden betrokken bij de uittekening van het beleid. De afsprakennota vrijetijdsparticipatie wordt vanzelfsprekend afgestemd op het algemene beleid inzake armoede van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Een participatieverhogend vrijetijdsbeleid moet drempels aanpakken die armen vaak delen met andere kansengroepen en voor bepaalde aspecten zelfs met de bemiddelde inwoner. Onderzoek en praktijkvoorbeelden laten zo zien dat het participeren in groep een grote stimulans is en blijft om duurzaam de weg te vinden naar actieve of passieve vrijetijdsbeleving. Armen ervaren meer specifiek grotere emotionele en financiële drempels. De emotionele/psychologische drempel is eerder sociologisch van aard in die zin dat ze zich niet vereenzelvigen met het reguliere aanbod en de middenklasse die hieraan deelneemt. Ervaring binnen de verenigingen leert dat er mensen in armoede zijn met heel wat artistiek en sportief talent en/of interesse. Verenigingen willen graag een gefaseerd traject voor participatie aanbieden aan hun doelpubliek. Maatregelen voor het deelnemen/ smaken en deelhebben/maken zijn daarbij evenwaardig en komen liefst in gelijke mate aan de orde.

Ook voor de nieuwkomers in Brussel zijn er vele drempels te overwinnen. Brussel is voor velen de ingangspoort naar een nieuw leven, nieuwe maatschappij en nieuwe culturele canon. Kennis maken met de aanwezige en de verscheiden cultuuruitingen is van belang, mede omwille van het sociologische effect. Deze groep, die zelf cultureel zeer heterogeen is, vraagt een intensieve, volgehouden inspanning van het beleid. Wij wensen deze mensen uit te nodigen om deel uit te maken van onze culturele gemeenschap en willen ons openstellen voor hun specifieke creativiteit.

De Vlaamse Gemeenschapscommissie en zijn diensten Cultuur, Jeugd en Sport willen samen met de verenigingen een visie ontwikkelen waarbij een draagvlak gecreëerd wordt voor een kwalitatieve en duurzame deelname van personen in armoede en/of kansengroepen aan het reguliere vrijetijdsaanbod. Hiertoe is het noodzakelijk dat het begrip 'vrijetijdsparticipatie' een sleutelbegrip wordt in de doelstellingen van de verschillende sectoren van Cultuur, Jeugd en Sport. In de verschillende meerjarige beleidsplannen van Jeugd, Erfgoed, Sport en Lokaal Cultuurbeleid wordt aandacht besteed aan brede en vernieuwende participatie.

Een meer gebundelde aanpak over de verschillende deelsectoren heen en in samenspraak met de culturele en welzijnspartners beoogt een breder draagvlak voor

de genomen maatregelen. Deze methode kan de dynamiek en bewustwording over het waardevolle van cultuur en sport als maatschappelijk relevant aanzwengelen. Het slechten van muren tussen de sectoren maakt integrale en dus bredere aanpak mogelijk. Uit de consultaties en uit de gesprekken op de stuurgroep blijkt dat zowel in de culturele sector als in de welzijnssector wederzijdse vooroordelen leven die duurzame relaties vaak verhinderen. De wederzijdse kennis van mekaars eigenheid is een belangrijke stap in het proces en moet voor een stevige voedingsbodem zorgen. Een succesvol participatiebeleid probeert de doelgroep te vatten vanuit een integrale visie. Deze aanpak wil leiden naar meer ingrijpende wijzigingen in gedrag en affiniteit zowel bij de doelgroep, als bij de bemiddelaars, als bij de aanbieders van vrijetijdsactiviteiten.

2. OPMAAK VAN DE NOTA EN OPVOLGING

De afsprakennota is een document opgesteld door een stuurgroep bestaande uit de diensten Cultuur, Jeugd en Sport van de algemene directie Cultuur, Jeugd en Sport van de Vlaamse Gemeenschapscommissie, de Brusselse Welzijnsraad - het Brussels Platform Armoede, de algemene directie Welzijn en Gezondheid, de algemene directie Onderwijs en Vorming van de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Leden van de stuurgroep hebben consultaties ingebracht van andere sociale en culturele verenigingen zoals, vzw Buurtsport Brussel, vzw Demos, het Kunsteducatief Netwerk (Lasso), vzw Globe Aroma, vzw A Place to Live, de Brusselse Welzijnsraad en Samenlevingsopbouw Brussel, vzw D'Broej (koepelorganisatie WMKJ), de Stuurgroep Chiro Brussel en de stadsondersteuner Scouts en Gidsen Vlaanderen. De huidige afsprakennota geldt voor de periode 2011-2013. De stuurgroep adviseert om de verschillende acties en maatregelen fasegewijs in te voeren waarbij een netwerk wordt uitgebouwd, geankerd op concrete projecten en trajecten. Voor deze projecten en trajecten worden partnerschappen aangegaan met het brede veld van verenigingen die actief zijn in enerzijds de cultuur, jeugd en sportparticipatie en anderzijds het welzijnswerk.

De Vlaamse Gemeenschapscommissie – beleidsdomein Cultuur heeft een stuurgroep vrijetijdsparticipatie opgericht. Deze stuurgroep bestaat uit vertegenwoordigers uit de eigen diensten vrije tijd (Cultuur, Jeugd en Sport), de aandachtsambtenaar armoede voor het beleidsdomein Cultuur, een vertegenwoordiger uit de algemene directie Welzijn en Gezondheid, een vertegenwoordiger uit de algemene directie Onderwijs en Vorming en vertegenwoordigers uit de verenigingen van personen in armoede en andere relevante lokale organisaties die in hun werking personen in armoede als doelgroep hebben.

De opdrachten van de stuurgroep zijn:

- controle over de opvolging en de uitvoering van de maatregelen in de afsprakennota;
- concretisering en uitvoering van de aangekondigde maatregelen in samenspraak met relevante organisaties en diensten;
- advies aan de bevoegde beleidsverantwoordelijke;
- evaluatie en bijsturing van de afsprakennota;
- opstellen van de jaarlijkse verantwoordingsnota voor de Vlaamse Gemeenschap;

- bevorderen van de wederzijdse kennis over armoede en vrijetijdsparticipatie bij alle betrokken partners.

De stuurgroep kan externe deskundigen uitnodigen op haar vergaderingen voor de visie- en de projectontwikkeling. De administratie - algemene directie Cultuur, Jeugd en Sport- zit de vergadering voor en verzorgt het secretariaat van de stuurgroep.

Binnen de stuurgroep worden ad-hoc werkgroepen opgericht die de specifieke acties verder ontwikkelen en uitvoeren.

De acties en maatregelen worden gekaderd in de volgende aandachtspunten.

3. AANDACHTSPUNTEN

Het VGC beleid voor het lokale netwerk inzake vrijetijdsparticipatie wil:

- op twee mekaar versterkende sporen werken: d.i. enerzijds vertrekkend vanuit eigen, door verenigingen georganiseerde, culturele- jeugd- en sportactiviteiten: voortraject, anderzijds vertrekkend vanuit het culturele en sportieve aanbod in de maatschappij: maatschappelijke participatie in het reguliere aanbod. Idealitair vertrekken vanuit de talenten en kracht van de mensen. Dit zorgt voor een stevige basis van waaruit meer zelfvertrouwen kan groeien;
- het creatieve een kans geven;
- opletten dat men zich niet beperkt tot 'het consument zijn';
- drempels slechten over de kennis van armoede en kansenarmoede bij de aanbieders;
- 'eigen' initiatief van armen en hun verenigingen ondersteunen, isolement doorbreken, kansen geven aan groepsdynamische processen;
- bestaande drempelverlagende initiatieven en ondersteuningsmechanismen continueren, uitbreiden en waar mogelijk verbeteren;
- duurzame effecten registeren, evalueren en waar mogelijk continueren (de ontwikkeling en uitvoering van experimentele processen stimuleren);
- faciliteren en zo min mogelijk stigmatiseren;
- methode van de gefaseerde aanpak invoeren met een stapsgewijze opvolging en evaluatie door de stuurgroep;
- communicatie ontwikkelen op maat van de doelgroepen met evenzeer aandacht voor praktische zaken als inhoudelijke vertaling;
- in de deze periode focussen op de groep van generatie- en nieuwe armen, op de groep van nieuwkomers (inburgeraars) en op kinderen en jongeren met een functiebeperking bij het aanbieden van acties. Waar mogelijk kiezen voor een inclusieve aanpak met een 'gemengde groep' met sterkere figuren dit om stigmatisering te vermijden en brugfuncties in het oog te houden. Waar nodig zal er categoriaal gewerkt worden;
- mee investeren in het digitaal mondig maken van mensen in kansenarmoede.

4. ACTIES

SPOOR 1: Versterken van de rol van de verenigingen als toeliders en in de ontwikkeling van creatieve cocooning

Toeleiding door kennisoverdracht: Bij de verenigingen van mensen in kansarmoede is er vandaag weinig ruimte om tijd en creativiteit vrij te maken voor de participatiegedachte aan vrijetijd. Bovendien is ook de kennis van het aanbod bij hen niet altijd aanwezig.

Doelstelling: de kennis over en affiniteit met het aanbod verhoogt op relevante wijze bij de professionele begeleiders van de verenigingen in armoede en de verenigingen werkend met nieuwkomers. De begeleiders erkennen het belang van culturele en sportieve activiteiten voor hun doelgroep en leveren inspanningen om hen te laten deelnemen aan de aangeboden activiteiten. De ervaringsdeskundigen in de verenigingen worden waar mogelijk actief betrokken in dit proces. Door het aanbieden van vorming kunnen mensen uit de doelgroep zelf ook meegenomen en opgeleid worden tot actieve brugfiguren (cfr. link vorming spoor 2).

Toeleiding door creatieve cocooning: versterken van de vrijetijdswerking van en in de eigen vereniging waardoor deze als een soort labo kan fungeren. De ondersteuning van wijkgebonden werkingen hoort hier ook bij. Kwetsbare mensen participeren initieel bij voorkeur in hun vertrouwde omgeving. Zij kunnen op deze wijze in een veilige omgeving kennis maken met het creatieve, het culturele, het sportieve. Zo kan er gewerkt worden aan het vertrouwen in het eigen kunnen. Vanuit deze eerste kennismaking kan dan de stap gezet worden naar regulier aanbod. Warme toeleiding en coaching zijn aangewezen. Hier wordt voornamelijk actief gewerkt aan het aspect deelhebben aan vrijetijd/maken.

ACTIES:

1. Ontwikkelen met de doelgroepen hoe communicatie kan georganiseerd worden + specifieke communicatieacties voor vrije tijd ondersteunen:

Onderzoek is nodig om taalbarrières succesvol te slechten (ook analfabetisme). Hier zal het nodig en nuttig zijn om de expertise van de andere beleidsdomeinen te betrekken (bv. Onderwijs en Communicatie) en hen een rol te laten opnemen in dit proces. Maatregelen introduceren voor de overbrugging van de digitale kloof.

Jaarlijks budget voor specifiek drukwerk, leesgroepen en andere toepassingen: 3.500 EUR.

Personeelskosten: P.M.

Tijdspad: vanaf 01.01.11

2. Specifieke acties voor het wegwerken van drempels en om de bestaande beleidsinstrumenten beter te laten aansluiten bij de leefwereld van de kansengroepen.

Maatregelen introduceren bij inschrijvingen en deelname aan vrijetijdsbeleving waarbij aandacht gegeven wordt aan de specifieke situatie van mensen in

kansenarmoede. Deze maatregelen zullen aangebracht worden in overleg met de betrokken verenigingen. Bijvoorbeeld door het hanteren van uniforme kortingsregels, voorafname van plaatsen op manifestaties, workshops, evenementen allerhande.

Jaarlijks budget: 1.500 EUR

Tijdspad: gefaseerd vanaf 01.01.11

3. Ondersteuning voor verenigingen waar armen het woord nemen, voor de opstart van nieuwe sportinitiatieven of de ondersteuning van bestaande initiatieven:

Deze ondersteuning kan enkel aangevraagd worden voor regelmatige sportbeoefening. Volgende kosten komen in aanmerking : de aankoop van sportmateriaal en sportuitrusting. De betaling van lesgevers. De huur van de sportinfrastructuur, kosten verbonden aan de verplaatsingen in groep van en naar een actieve sportdeelname. De aanvragen worden door de sportdienst geadviseerd en opgevolgd.

Jaarlijks budget: 9.000 EUR

Tijdspad: vanaf 01.01.11.

4. Aanbieden van lessenreeksen sport in de verenigingen van de doelgroepen

Reeks van 10 lessen sportbeleving met kennismaking van een sportclub of het regulier aanbod van Buurtsport tijdens de laatste lessen. De lessenreeks wordt gegeven in de lokalen van de vereniging of een andere geschikte, nabije omgeving. De eigen sportdienst en de vzw Buurtsport Brussel zijn een prioritaire partner in de uitwerking van deze actie. Voor de vzw Buurtsport geldt dit in de wijken waar ze actief zijn, uitbreiding van het aanbod kan onderzocht worden binnen de financiële mogelijkheden.

Huur lokalen + lesbegeleiding: 1.000 EUR per lessenreeks x 6.

Coördinatie en informatiebemiddeling: max. 6.000 EUR + personeel P.M.

Jaarlijks budget: 12.000 EUR.

Tijdspad: vanaf 01.01.11.

5. Ontwikkelen en ondersteunen van projecten om vrijwilligers te betrekken en te ondersteunen bij de werking van een vereniging als animator of begeleider.

Vele jongeren in kansarmoede zijn vandaag onvoldoende voorbereid op participatie als vrijwilliger aan het reguliere vormingsaanbod van het jeugdwerk. Het is de bedoeling om met een specifiek aanbod deze jongeren kansen te geven zich te ontplooien en toegang te geven tot doorstroming naar de reguliere cursussen en het jeugdwerk. Ontwikkelen en aanbieden van een voortraject voor jongeren om een brevet van animator te behalen.

Jaarlijks budget : 7.000 EUR

6. Ondersteunen van een vraaggestuurd aanbod en workshops op maat van de vereniging.

Verenigingen voor of van mensen in kansarmoede kunnen beroep doen op kunstenaars, vormingswerkers, jeugdwerkers e.d. voor een presentatie of

begeleiding in de eigen vereniging inzake kunst, cultuur en speelse vormen. Op deze wijze wordt er kennis gemaakt met de cultuurcanon in de eigen vereniging.
Jaarlijks budget : 7.000 EUR

SPOOR 2: Kennis en (h)erkenning van kansarmoede bewerkstelligen bij de vrijetijdsinstellingen

De medewerkers van culturele instellingen, de mensen aan de onthaalbalie, de programmamakers, de verantwoordelijken in de jeugdwerking en de sportclubs zijn zich vaak niet bewust van de ingebouwde drempels die het reguliere cultuur, jeugd en sportaanbod vandaag kenmerken voor de bewuste doelgroep. Kennismaking met en het erkennen van de problematiek/specificiteit is een eerste stap naar de uitwerking van oplossingen en de mogelijke participatie van nieuwe groepen.

ACTIE:

Opzoeken, ontwikkelen en aanbieden van informatie aan de culturele instellingen, jeugdverenigingen, bibliotheken, de sportinstellingen over kansarmoede. Het aanbod wordt georganiseerd in samenwerking met het Brussels Platform Armoede, de werking Lasso, vzw Buurtsport Brussel, vzw JES, vzw D'Broej, vzw Citizenne, vzw Cedes en aanverwante instellingen. Het aanbod wil zoveel mogelijk vraaggestuurd tot stand komen en kan bestaan o.m. uit info-sessies van korte duur (bv. halve dag), of in langere trajecten waarbij verenigingen in armoede rechtstreeks mee betrokken worden in de uitstippeling ervan. In dit laatste format kan er ook gedacht worden aan tandems van mensen uit de doelgroep en mensen uit de culturele, jeugd en sportwereld die samen een traject doorlopen. Naast de vorming van professionelen dient hier ook extra aandacht besteed te worden aan de ondersteuning van vrijwilligers in de begeleiding van activiteiten of/en de werking van de verenigingen.

Het is de bedoeling dat zichtbare en onzichtbare drempels duidelijk worden en de werking van de vereniging en/of instelling aangepast wordt zodat de toegankelijkheid verhoogd en de participatie verbreedt.

Op vraag van de verenigingen in kansarmoede worden er specifieke infosessies ingericht.

Langere trajecten worden vooral voorzien voor de toegankelijkheid van bibliotheken, jeugdwerkingen.

Jaarlijks budget: infosessies : 4.000 EUR
langlopende vormingen 10.000 EUR.

Tijdspad: vanaf 01.01.11

SPOOR 3: Introductie en verfijnen van de financiële en de materiële tegemoetkomingen voor vrijetijdsparticipatie teneinde de praktische drempels te slechten

ACTIES:

1. Versterken en uitbreiden van de deelname aan het reguliere aanbod door uitbreiding van de cultuurwaardebon naar een kortingssysteem voor het gehele vrijetijdsaanbod

De cultuurwaardebon van de Vlaamse Gemeenschapscommissie is een direct kortingssysteem voor deelname aan regulier cultureel aanbod in meer dan 60 podia en instellingen in Brussel. De bon kan aangevraagd worden door individuen, verenigingen en scholen. De bon kan door iedere inwoner in Brussel en de Rand aangevraagd worden maar verenigingen die werken met personen in armoede kunnen de bon voor hun leden cumuleren zodat de kostprijs voor een ticket (bijna) gratis wordt. De cultuurwaardebon plus wil een meerwaarde geven aan het bezoek van het regulier aanbod en geeft een bijkomende steun om in samenspraak met de doelgroep en de organiserende instelling een kwalitatieve omkadering mogelijk te maken. Tijdens de volgende periode zal onderzocht worden hoe dit kortingssysteem kan verfijnd worden en toepassing kan hebben voor het gehele vrijetijdsaanbod. Afstemming met andere bestaande systemen in het Brussels Gewest, de ontwikkelingen op het Vlaams niveau inzake de vrijetijdspas zijn daarvoor noodzakelijk. De werking van het Fonds Vrijetijdsparticipatie en het steunpunt Vakantieparticipatie zullen in kaart gebracht worden en een complementair systeem zal uitgewerkt worden.

In een eerste fase zal een onderzoektraject uitwijzen wat een draaiboek kan zijn voor de groei naar een breder systeem. Daarna zal vooral de complementariteit met bestaande systemen onderzocht worden. In een laatste fase kan een nieuw instrument voor vrijetijdsparticipatie gelanceerd worden. In de overgangperiode blijft de cultuurwaardebon operationeel.

Jaarlijks budget: 88.000 EUR tot 100.000 EUR

Ontwikkelings- en onderzoekskosten : P.M..

Tijdspad: 01.01.11 start onderzoek

2. Informatie en toeleiding naar het bestaande aanbod van de VGC sportdienst

De VGC sportdienst beschikt over een ruime dienstverlening die nog te weinig gekend is bij de kansengroepen. Het gaat hier over de ondersteuning van huur van sportinfrastructuur, de lesgeverspool, uitleenmateriaal en terbeschikkingstelling van expertise inzake sport en beweging. Om de drempel tot sportbeoefening te verlagen kunnen specifieke aankopen voor de uitleendienst mogelijk zijn. Vooral voor de doelgroep kinderen en jongeren met een functiebeperking zal nieuw materiaal nodig zijn. In overleg met de doelgroep kunnen deze aankopen gebeuren. Betere of andere signalisatie van infrastructuur kan nodig zijn om deze doelgroep te kunnen helpen.

Jaarlijks budget : 6.500 EUR tot 4.000 EUR

Personeelskosten : P.M.

Tijdspad : vanaf 01.01.11

3. Financiële tussenkomsten voor deelname aan het jeugdwerk voor uitrusting en materiaal

Het jeugdwerk verzorgt een permanent en ludiek aanbod van sport, spel en cultuur voor kinderen en jongeren. Voor gezinnen in kansarmoede is de deelname aan deze activiteiten nog altijd problematisch. Het jeugdwerk is vragende partij om hun werking verder open te stellen. Een aantal financiële en materiële drempels kunnen nog weggenomen worden. Er bestaan wel al een aantal systemen (zowel via overheid als via de eigen werking). De kennis, afstemming en ondersteuning hieromtrent is echter nog onvoldoende, daarom moeten nieuwe modaliteiten voor een tussenkomst inzake spelen, kampmateriaal en allerhande uitrusting uitgewerkt worden in overleg met de verenigingen kansarmoede, de jeugdwerkverenigingen en de dienst Jeugd van de VGC.

Jaarlijks budget: materiaal en uitrusting: 5.000 EUR tot 6.000 EUR

Tijdspad: vanaf zomerkamp 2011.

4. Versterken en uitbreiden van het bestaande vakantieaanbod voor kinderen en jongeren.

De vraag naar zinvolle en leuke vrijetijdsbestedingen voor kinderen en jongeren in de vakantieperiodes stijgt in Brussel explosief. De demografische tendens is zodanig dat deze vraag zal aanhouden. De VGC wil op een constructieve manier inspelen op deze tendens en waar mogelijk bestaand aanbod kwalitatief verbeteren en nieuw aanbod initiëren. Omgevingsgericht werken geeft daarbij de beste resultaten. Om het aanbod toegankelijk te houden of te maken voor de gezinnen in kansarmoede zijn specifieke drempelverlagende maatregelen nodig. Tezelfdertijd moet er gewaakt worden over de kwaliteit zodat de kinderen kunnen kennismaken met verschillende vormen van vrijetijdsactiviteiten.

4.1 In samenwerking met de entiteit gemeenschapscentra en de sportdienst.

Het bestaande aanbod wordt meer opengesteld voor kinderen en jongeren in kansarmoede. Hiervoor wordt gewerkt met toeleiders en omgevingsgerichte

technieken. Waar mogelijk wordt het aanbod uitgebreid, vooral in de periodes dat de eigen speelpleinwerking van de VGC niet operationeel is. Er wordt gekozen voor een inclusieve aanpak. In samenspraak met de gemeenschapscentra en/of de sportdienst wordt indien nodig bijkomende omkadering voorzien. De deelname van kinderen in armoede wordt financieel ondersteund via een éénvormige bijdrageregeling.

4.2 Uitbreiden van het aanbod in de gemeenschapscentra en het jeugdcentrum Aximax met het aanbod van de WMKJ's.

De WMKJ's zijn vragende partij om hun vrijetijdsaanbod tijdens de vakanties verder uit te breiden en kwalitatief te verbeteren. In overleg met D'Broej worden maatregelen om deze doelstelling te bereiken uitgewerkt.

4.3 De eigen speelpleinwerking van de VGC wordt kwalitatief verdiept.

De VGC heeft een eigen speelpleinwerking die jaarlijks vele kinderen bereikt. Een groot deel van deze kinderen zijn afkomstig uit gezinsvormen in kansarmoede of gezinnen met een kritisch inkomen. De speelpleinwerking is erg laagdrempelig maar om de kinderen goede en gevarieerde speelmogelijkheden te geven zijn bijkomende investeringen noodzakelijk. Het is de bedoeling hiervoor extra omkadering en programma in te zetten.

4.4 Aankoop van duurzaam en verbruiksmateriaal voor vrijetijdsinitiatieven tijdens de vakantieperiodes die zich richten naar kinderen in armoede of kinderen met een functiebeperking.

Jaarlijks budget voor het vakantieaanbod : 31.000 EUR

5. Ondersteunen van een vakantieverblijfsmodule voor kansengezinnen met kinderen

Bij voorkeur in samenwerking met het Vlaams steunpunt vakantieparticipatie en de gespecialiseerde verenigingen wordt deze actie ontwikkeld. De bedoeling is hier om het reeds bestaande aanbod uit te breiden en nieuw aanbod te creëren. Kansename gezinnen krijgen een zinvolle en leuke verblijfsvakantie aangeboden met de nodige ondersteuning. Focus zijn gezinnen van nieuwkomers en kansename gezinnen met kinderen (tussen 0 en 14 jaar). Evaluatie van het bestaande aanbod en afstemming op de noden.

Streefdoel minstens 3 verblijfsmodules voor 5 gezinnen in de periode 2011-2013

Jaarlijks budget : 8.000 EUR

Tijdspad : vanaf 01.01.11

Spoor 4: trajecten organiseren voor duurzame deelname aan vrijetijd

Hier willen we specifieke trajecten ontwikkelen tussen vrijetijdsinstellingen, bemiddelaars en verenigingen voor personen in armoede. De bedoeling is dat armen en nieuwkomers hier een emancipatorische impuls aangereikt krijgen om op termijn

te kunnen doorstromen naar deelname aan het reguliere aanbod of/en door hen een plaats te geven in de maatschappij waar ze zich in bewegen.

ACTIES:

1. Coaching bij de uitwerking van een sportprogramma in de vereniging of de wijk :

Aan geïnteresseerde leden van de verenigingen en in buurten met veel kansarmoede, wordt in afspraak met de sportdienst en eventueel de sportclubs of vzw Buurtsport Brussel een op maat gesneden sportprogramma aangeboden. Indien gewenst kan dit gecombineerd worden met een toeleidingstraject naar het reguliere sportaanbod.

Jaarlijks budget: 10.000 EUR.

Personeelskosten : P.M.

Tijdspad: vanaf 01.01.11.

2. Ondersteunen van participatie aan erfgoedbeleving

De cel erfgoed van de VGC ontwikkelt trajecten met en voor mensen in armoede in Brussel. Ook het bestaande aanbod kan zich meer openstellen voor de mensen in kansarmoede. Erfgoedaspecten kunnen worden gekoppeld aan de hedendaagse beleving van armoede. Jaarlijks wordt er minstens een project ontwikkeld met en/of voor het doelpubliek rond armoede er erfgoed.

Budget: 10.000 EUR

Tijdspad: vanaf 01.01.11

3. Ondersteuning van sociaal artistiek projecten en trajecten

Een samenwerking van een kunstenaar, een kunstvereniging met een vereniging voor kansarmen of nieuwkomers. Hiervoor kunnen projectvoorstellen uitgewerkt worden. Bij deze trajecten is het noodzakelijk dat alle partijen een engagement nemen en personeel, middelen en knowhow inzetten. De trajecten worden gedocumenteerd. De stuurgroep behandelt de aanvragen en adviseert de bevoegde beleidsverantwoordelijke voor de selectie. Het geselecteerde project wordt door de stuurgroep begeleid.

Jaarlijks budget: 25.000 EUR.

Tijdspad: vanaf 01.01.11.

5. KLACHTENPROCEDURE

Alle verplichte partners en elke betrokkene bij de "afsprakennota vrijetijdsparticipatie" kunnen een klacht indienen tegen opmaak of uitvoering van de afsprakennota bij het Agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen. De klacht moet worden ingediend uiterlijk twee maanden nadat de afsprakennota of verantwoordingsnota is ingediend en is maar behandelbaar als die wordt vergezeld van een advies van de lokale adviesraad, in casu de Adviesraad Cultuur van de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Het Agentschap bezorgt binnen zeven werkdagen een ontvangstmelding, zowel aan de indiener als aan het betrokken bestuur en de lokale adviesraad die over de klacht een advies heeft gegeven.

Deze klacht wordt ingediend met het oog op bemiddeling. Het Agentschap vraagt het standpunt van het College van de Vlaamse Gemeenschapscommissie en kan, op verzoek van een van de betrokken partijen, bemiddelen. Als het Agentschap de bemiddeling stopzet, spreekt de minister zich binnen een termijn van zestig dagen uit over de klacht en het al dan niet toekennen of terugvorderen van subsidies.

De minister brengt zijn beslissing ter kennis van het betrokken College en de Cultuurraad en van de indiener van de klacht.

Brussel, 1 oktober 2010

Voor het college van de
Vlaamse Gemeenschapscommissie,

Voor de Brusselse Welzijnsraad

Bruno De Lille

Olivia Van Mechelen